

ลักษณะของการละหมาดให้กับศพ

﴿صفة الصلاة على الميت﴾

[ไทย – Thai – تايلاندي]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม อัตตาวัยญีรีย

แปลโดย : รุสดี การ์รีสา

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสืออมุคตะศ็อร อัลฟีกฮิล อิสลามีย์

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿صفة الصلاة على الميت﴾

« باللغة التايلاندية »

الشيخ محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: رشدي كاريسا

مراجعة: صافي عثمان

مصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

2009 - 1430

islamhouse.com

ลักษณะของการละหมาดให้กับศพ

ความเข้าใจเกี่ยวกับญะนาซะฮ์

การร่วมเป็นสักขีพยานในการจัดการศพและการเดินไปกับขบวนนำศพนั้นมีประโยชน์อย่างมาก เช่น สามารถทำหน้าที่อื่นเป็นสิทธิพึงได้ของผู้ตาย อาทิ การละหมาดญะนาซะฮ์ การขออภัยโทษและขอดุอาอ์ให้กับผู้ตาย และการได้ทำหน้าที่ต่อสิทธิของครอบครัวของผู้ตาย การได้ปลดปล่อยพวกเขาเนื่องจากถูกทดสอบด้วยการจากไปของผู้ตาย การได้รับผลบุญที่ใหญ่ยิ่งสำหรับผู้ติดตามไปส่งศพ และการได้รับบทเรียนจากการได้เห็นศพและสถานที่ฝังศพ เป็นต้น

หุกุมการละหมาดญะนาซะฮ์

การละหมาดญะนาซะฮ์ถือเป็นฟัรฎุภายะฮ์ มันเป็นการเพิ่มผลบุญให้กับผู้ทำการละหมาด และเป็นภาระชะฟาอะฮ์ให้ช่วยเหลือแก่ผู้เสียชีวิต และส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมละหมาดในจำนวนที่มากในการทำละหมาดให้กับศพ และยังผู้ร่วมละหมาดมากและเป็นผู้ที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์มากเท่าใด ก็จะเป็นการดียิ่งมากเท่านั้น

จากท่าน อิบน์ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า กล่าววาท่านรอซูล ศ็อลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

«مَا مِنْ رَجُلٍ مُسْلِمٍ يَمُوتُ فَيَقُومُ عَلَى جَنَازَتِهِ أَرْبَعُونَ رَجُلًا، لَا يُشْرِكُونَ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلَّا شَفَعَهُمُ اللَّهُ فِيهِ». أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

ความว่า “ไม่มีผู้ใดในหมู่มุสลิมที่เสียชีวิตแล้วมีผู้ร่วมละหมาดญะนาซะฮ์ให้กับเขาจำนวน สี่สิบคนซึ่งคนเหล่านี้ไม่เคยตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์แต่อย่างใด นอกเสียจากว่าอัลลอฮ์จะทรงให้พวกเขาเหล่านั้นเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่เขา”

(บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 948)

วิธีการละหมาดให้กับผู้เสียชีวิต

1. ให้มุสลิมที่ต้องการละหมาดญะนาซะฮ์ทำการอาบน้ำละหมาด แล้วหันไปทางกิบลัต โดยให้ศพที่จะทำการละหมาดให้นั้นอยู่ระหว่างเขาและกิบลัต
2. ตามแบบอย่างของซุนนะฮ์นั้นให้ผู้ที่เป็นอิหม่ามยืนตรงส่วนศีรษะของศพถ้าหากเป็นศพชาย และยืนกลางลำตัวของศพถ้าหากเป็นศพหญิง แล้วให้ทำการตักปี่รสี่ครั้ง ซึ่งบางครั้งอาจจะตักปี่ร 5 ครั้ง หรือ 6 ครั้งหรือ 7 ครั้ง หรือ 9 ครั้ง โดยเฉพาะในการละหมาดให้กับศพของบรรดาอูลูมะฮ์ และผู้มีความยำเกรง และผู้ที่สร้างคุณูปการในอิสลาม โดยให้ทำสลับกันในทุกๆ ครั้งทำการละหมาดเพื่อเป็นการฟื้นฟูซุนนะฮ์

3. ให้ทำการตักปี่รโดยยกมือทั้งสองข้างขณะตักปี่รครั้งแรกให้เสมอกับหัวไหล่หรือใบหู ทำเช่นเดียวกันนี้ในการตักปี่รครั้งต่อไป หลังจากนั้นให้วางมือข้างขวาบนหลังมือข้างซ้ายตรงหน้าอกโดยมีต้องอ่านดุอาอ์อิฟติตาหฺ หลังจากนั้นให้กล่าว อิซติอาซะฮฺ และ บิสมิลลาฮฺ แล้วอ่านฟาติหะฮฺสุเจียบบุ และในบางครั้งให้อ่านซูเราะฮฺอื่นควบคู่กับซูเราะฮฺฟาติหะฮฺได้

4. หลังจากนั้นให้ตักปี่รครั้งที่สองแล้วกล่าวเศาะละวาตว่า

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى
مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ،
إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ». متفق عليه

คำอ่าน อัลลอฮุมมะ ซ็อลลิลิ อะลา มุฮัมมัด วะอะลา อาลิลิ มุฮัมมัด,
กะมาซ็อลลัยตะ อะลา อิบรอฮีม วะ อะลา อาลิลิ อิบรอฮีม, อินนะกะ
ฮะมีดุดุม มะญีด, อัลลอฮุมมะ บาริก อะลา มุฮัมมัด วะอะลา อาลิลิ
มุฮัมมัด กะมา บาร็อกตะ อะลา อิบรอฮีม วะอะลา อาลิลิ อิบรอฮีม,
อินนะกะ ฮะมีดุม มะญีด

คำแปล โอ้ อัลลอฮฺ ขอได้โปรดเมตตา (หรือสดุดี) มุฮัมมัด และวงศ์วาน
ของมุฮัมมัด ดุจดังที่ได้โปรดเมตตา (หรือสดุดี) แก้อิบรอฮีม และวงศ์วาน
ของอิบรอฮีม แน่แท้พระองค์ทรงเป็นที่สดุดีสรรเสริญ ทรงเป็นที่สรรเสริญ
พระเกียรติ ยิ่ง โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงความจำเริญให้แก่มุฮัมมัด
และแก่วงศ์วานของมุฮัมมัด ดุจดังที่ประทานความจำเริญให้แก่อิบรอฮีม
และแก่วงศ์วานของอิบรอฮีม แน่แท้ พระองค์ทรงเป็นที่สดุดีสรรเสริญยิ่ง
ทรงเป็นที่สรรเสริญพระเกียรติ ยิ่ง (มุตตะพะกุน อะลียฺฮฺ อัล-บุคอรียฺ หมายเลข
3370 สำนักนี้เป็นของท่าน และ มุสลิม หมายเลข 406)

5. หลังจากนั้นให้ตักปี่รครั้งที่สามแล้วทำการดุอาอ์ด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์ด้วยบทดุอาอ์ที่
ท่านนบี ซ็อลลิลิอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวไว้ เช่น

1- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا،
وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ
تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا
بَعْدَهُ». أخرجه أبو داود وابن ماجه

คำอ่าน อัลลอฮุมมะ มัฆฟิรฺ ลิฮัยยีนานา วะมัยยิตินานา, วะชาฮิดีนานา วะ
ฆออิ บินานา, วะศอฆิรีนานา วะกะบิรีนานา, วะซะกะรีนานา วะอุนซานานา,
อัลลอฮุมมะ มััน อะหฺยัยตะฮฺ มินนานา ฟะอะหฺยียี อะลัลอิสลาม, วะ

มันตะวัฟฟัยตะฮฺ มินนา ฟะตะวัฟฟะฮฺ อะลัลอีมาน , อัลลอฮุมมะ ลา
ตะหฺริมนา อัฎฎ็เราะฮฺ วะลา ตฎุกละนา บะฮฺตะฮฺ

คำแปล “โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงไป รดอภัยโทษต่อผู้มีชีวิตของเรา
ต่อผู้ที่ตายของเรา ผู้ที่อยู่ ณ ที่นี้ และผู้ที่ มิได้อยู่ ณ ที่นี้ เด็กๆ ของเรา
และผู้ใหญ่ของเรา บรรดาชายของเรา และบรรดาหญิงของเรา โอ้ อัลลอฮฺ
ผู้ใดที่พระองค์ให้เขามีชีวิต อยู่ในหมู่พวกเรา ขอพระองค์ทรงให้เขามีชีวิตอยู่ใน
ในอิสลาม และผู้ใดที่พระองค์ทรงให้เขาตายไป จากพวกเรา
ก็ขอได้ทรงให้เขาตายอยู่ในอีมาน โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงอย่าทำ
ให้ผลรางวัลของเขาเป็นที่หวงห้ามแก่เรา (คือทรงโปรดประทานผลบุญแก่เราที่
ได้ละหมาดศพลให้เขา) และทรงโปรดอย่าให้เราหลงผิดหลังจากเขา ” (หะดีษ
เศาะฮีหฺ บันทีกโดย อบู ดาวูด หมายเลข 3201 และ อิบน์ มาญะฮฺ หมายเลข
1498 จำนวนนี้เป็นของท่าน)

2- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ
مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالتَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ
الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ
أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ
(أَوْ مِنْ عَذَابِ النَّارِ)». أخرجه مسلم

คำอ่าน อัลลอฮุมมัฆฟิรละฮฺ วัรหัมฮฺ, วะ อ่าฟิฮิ วะฮฺฟุอันฮฺ, วะอักริม
นุซุลละฮฺ, วะวัสสิฮฺ มุดคฺคฺลละฮฺ, วัฆสิลฮฺ บิลมาฮฺ วัษษัล วัลบะร็อด, วะ
นั๊กกิฮฺ มินัล คอฎฏอฮฺ กะมา ยุนั๊กกิฮฺ ชะบะฮฺ อับยะฮฺ มินัดตะนัฮฺ, วะ
อับดิลฮฺ ดาร์ฮอน ค็อยรอน มินดารีฮฺ, วะ อะฮฺลัน ค็อยร็อน มิน อะฮฺลิสฺ,
วะ อัคคิลฮฺล ญันนะฮฺ, วะ อะอิซฮฺ มิน อะซาบ บิลกัฮฺบรี (หรืออ่านว่า
มิน อะซาบิบนารฺ)

ความว่า “ โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงอภัยโทษแก่เขา และทรง เมตตาเขา
และทรงให้เขาปลอดภัย และทรงปกป้องเขา ทรงให้เกียรติแก่ ที่พำนักของเขา
และทรงทำให้ทางเข้าของเขากว้าง และทรงได้โปรด ชำระล้างเขาด้วยน้ำ หิมะ
และลูกเห็บ และชำระล้าง ความผิดของเขา เช่นเดียวกับที่ผ้าขาว ถูกชำระให้
สะอาดจากสิ่งเปื้อน ทรงเปลี่ยน ให้แก่เขาซึ่งที่อาศัยที่ดีกว่าบ้านของเขา
และครอบครัวที่ดีกว่าครอบครัวของ เขา และทรงทำให้เขาได้เข้าสู่ วนสวรรค์
และทรงปกป้องเขา จากการลงโทษใน หลุม ผิง ศพ (หรือ
การลงโทษแห่งไฟนรก)” (บันทีกโดย มุสลิม หมายเลข 963)

3- «اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانَ بْنَ فُلَانٍ فِي ذِمَّتِكَ وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ، وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاعْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ». أخرجه أبو داود وابن ماجه.

คำอ่าน อัลลอฮุมมะ อินนะ ฟุลานันนะ ฟุลานิน ฟิ ฮิมมะติก วะ หับลิ ญิวาริก, ฟะกีฮิ มิน ฟิตนะติล ก็อบรุ, วะอะซาบีน นารุ, วะอันตะ อะฮฺลุล วะฟาอิ วัลหัก, ฟัฆฟิรุ ละฮฺ วัวรหัมฮุ, อินนะกะ อันตัล เฆาะฟุรุร เราะعهิม

ความว่า “โอ้ อัลลอฮฺ แท้จริง คนผู้ซึ่งเป็นบุตรของคนคนนี้ได้กลับไปสู่การดูแลของพระองค์และสายเชือกแห่งการเคียงข้างพระองค์ ดังนั้น ขอทรงปกป้องเขาจากการทดสอบในหลุมฝังศพและการลงโทษในนรกด้วยเถิด พระองค์นั้นเป็นผู้ที่ทรงรักษามันในคำสัญญาและความสัจจริง ดังนั้นขอทรงอภัยให้เขาและเมตตาเขาเถิด แท้จริงแล้ว พระองค์เป็นผู้ยิ่งด้วยการอภัยและเมตตา” (หะดีษเศาะฮี้หฺ บันทึกลงโดย อับดุลอะฮฺมัด หมายเลข 3202 และ อิบน์มาญะฮฺ หมายเลข 1499 ส่วนนวนนี้เป็นของท่าน)

★ กรณีที่เป็นศพของเด็กเล็กให้ทำการดุอาอ์ด้วยดุอาอ์บทแรกหลังจากนั้นให้กล่าวว่

«اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا سَلَفًا، وَفَرَطًا، وَأَجْرًا، وَذُخْرًا». أخرجه البيهقي

คำอ่าน อัลลอฮุม มัจญ์อัลฮุ สะละฟา, วะ ฟะเราะฎอ, วะอัจฎุร, วะซุครอ

คำแปล “โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงโปรดให้เขาเป็นรางวัล ที่ล่วงหน้าไปก่อน เป็นผลบุญ และเป็นสิ่งมีค่าที่ถูกเก็บไว้แก่บิดามารดาของเขา (หะดีษหะสัน บันทึกลงโดย อัล-บัยฮะกีฮฺ หมายเลข 6794 ดู อะหฺกาม อัล-ญะนาอิฮฺ ของ อัล-อัลบานีญ์ หน้า 161)

6. หลังจากนั้นให้ตักบิรครั้งที่สี่แล้วยืนนิ่งเพื่อดุอาอ์สักครู่ แล้วจึงให้สลามโดยหันหน้าไปทางขวาครั้งเดียว และหากมีการให้สลามครั้งที่สองโดยหันหน้าไปทางซ้ายในบางครั้งก็ถือว่าไม่เป็นไรเช่นกัน

★ ผู้ใดที่พลาดจากการละหมาดในตักบิรใดตักบิรหนึ่งให้ทำการชดตักบิรในลักษณะเดียวกันจนครบ และหากเขาไม่ได้ทำการชดในส่วนที่เขาไม่ทัน แล้วให้สลามไปพร้อมๆ กับอิมามการละหมาดของเขานั้นถือว่าใช้ได้ อินชาอัลลอฮฺ

ลักษณะการวางแถวของศพหน้าอิหม่าม

★ ส่งเสริมให้ทำการละหมาดโดยพร้อมเพรียงกันเป็นญะมาอะฮ์ให้กับศพ และไม่ควรรีที่จะให้น้อยกว่าสามแถว กรณีที่มีศพรวมกันหลายๆ ศพควรให้ศพที่อยู่ถัดจากอิหม่าม(ไปข้างหน้าทางด้านกิบลัต)เป็นศพผู้ชายจากนั้นเป็นศพของเด็กๆ แล้วจึงเป็นศพของผู้หญิง โดยให้ทำการละหมาดให้กับศพทั้งหมดนั้นในครั้งเดียว และอนุญาตให้ทำการละหมาดแยกแต่ละศพได้เช่นกัน

ลักษณะการขอดุอาอ์ในละหมาดญะนาซะฮ์

การขอดุอาอ์ให้กับศพนั้นให้ดูลักษณะของศพ โดยหากศพนั้นเป็นศพผู้ชายให้ดุอาอ์ตามบทดุอาอ์ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว และหากศพนั้นเป็นศพผู้หญิงให้กล่าวโดยใช้คำกิริยาและสรรพนามที่แสดงถึงความเป็นผู้หญิง และให้ใช้คำที่เป็นพหูพจน์ในกรณีที่มีหลายศพรวมกัน ซึ่งหากเป็นศพของบรรดาสตรีให้กล่าวว่า **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُنَّ** (อัลลอฮุมมัซฟิร ละฮุนนะ) เป็นต้น และกรณีที่ไม่ทราบว่าเป็นชายหรือหญิงอนุญาตให้ใช้คำทั่วไปไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง โดยการกล่าวว่า **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ** (อัลลอฮุมมัซฟิรละฮุ) หรือ **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا** (อัลลอฮุมมัซฟิรละฮา) เป็นต้น

หุกุมการละหมาดให้กับผู้ตายชะฮีด

สำหรับผู้ตายชะฮีดที่เสียชีวิตในสมรภูมิตั้งแต่สงครามในหนทางของอัลลอฮ์นั้น ให้อิหม่ามเป็นผู้ตัดสินใจเลือกที่จะทำการละหมาดให้หรือไม่ ซึ่งเป็นที่อนุญาตทั้งสิ้น เพียงแต่การละหมาดให้กับพวกเขาเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ดียิ่งกว่า แล้วให้ทำการฝัง ณ ที่ที่คนผู้นั้นเสียชีวิต

ส่วนผู้ตายชะฮีดที่เสียชีวิตนอกเหนือจากสาเหตุที่กล่าวมา ไม่ว่าจะเกิดจากการจมน้ำ ถูกเผาไหม้ เป็นต้น คนเหล่านี้ถูกถือว่าชะฮีดในส่วนของผลบุญในวันอาคิเราะฮ์ แต่ว่าจะต้องทำการอาบน้ำให้กับเขา ต้องทำการห่อศพ และละหมาดญะนาซะฮ์ให้เขาเช่นคนทั่วไป

ผู้ใดบ้างที่จะต้องทำการละหมาดญะนาซะฮ์ให้

- 1) บัญญัติให้ทำการละหมาดญะนาซะฮ์ให้กับศพของมุสลิมทุกคนทั้งที่เป็นคนดีหรือคนเลว หากแต่มุสลิมที่ไม่เคยทำละหมาดเลยนั้น ห้ามทำการละหมาดญะนาซะฮ์ให้กับศพของเขาอย่างเด็ดขาด
- 2) มุสลิมที่ฆ่าตัวตาย และผู้ที่ยกยอกทรัพย์ที่ได้มาจากสงคราม อิหม่ามหรือตัวแทนของอิหม่ามไม่ควรทำการละหมาดญะนาซะฮ์ให้กับทั้งสองคนดังกล่าว เพื่อเป็นการลงโทษและเป็นบทเรียนให้กับชนรุ่นหลัง โดยให้ผู้คนทั่วไปละหมาดให้กับทั้งสองตามปกติ
- 3) มุสลิมที่ได้รับการลงโทษด้วยการขังในคุก หรือการประหารชีวิต ให้ทำการอาบน้ำศพให้และทำการละหมาดญะนาซะฮ์ให้ตามปกติ

ความประเสริฐของการละหมาดให้กับศพและการเดินตามศพไปกระทั่งถึงที่ฝังศพ

ส่งเสริมให้เดินตามศพด้วยใจที่ศรัทธาและหวังผลบุญ กระทั่งได้ทำการละหมาดญะนาซะฮฺให้และเสร็จสิ้นจากการฝังศพ โดยการเดินตามศพนั้นให้กระทำได้เฉพาะผู้ชายเท่านั้น และห้ามทำการหามศพไปพร้อมๆ กับการส่งเสียง หรือถือไฟไปด้วย หรือการอ่านใดๆ หรือแม้แต่การกล่าวชิกิริใดๆ

จากท่านอบู สุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ จากท่านรอซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

«مَنْ اتَّبَعَ جَنَازَةَ مُسْلِمٍ إِيْمَانًا وَاحْتِسَابًا، وَكَانَ مَعَهُ حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَيْهَا وَيُفْرَغَ مِنْ دَفْنِهَا، فَإِنَّهُ يَرْجِعُ مِنَ الْأَجْرِ بِقِيْرَاطَيْنِ، كُلُّ قِيْرَاطٍ مِثْلُ أُحْدٍ، وَمَنْ صَلَّى عَلَيْهَا ثُمَّ رَجَعَ قَبْلَ أَنْ تُدْفَنَ فَإِنَّهُ يَرْجِعُ بِقِيْرَاطٍ».

متفق عليه.

ความว่า “ผู้ใดก็ตามที่เดินตามไปกับขบวนศพของมุสลิมด้วยใจศรัทธาและหวังในผลบุญ และเขาอยู่จนกระทั่งทำการละหมาดให้กับศพและเสร็จสิ้นจากการฝังศพ แน่แน่นอนว่าเขาจะกลับไปด้วยผลบุญเท่ากับสองกีรอฎ (กะรัต) ซึ่งทุกๆ หนึ่งกีรอฎนั้นเท่ากับบุญเขาอุฮุด และผู้ใดที่ได้ทำการละหมาดให้กับศพหลังจากนั้นได้กลับไปก่อนที่จะทำการฝังศพ แน่แน่นอนว่าเขาได้กลับไปด้วยผลบุญเท่ากับหนึ่งกีรอฎเท่านั้น” (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ บันทีกโดย อัล-บุคอรีย์ หมายเลข 47 สำนวนรายงานเป็นของท่าน และมุสลิม หมายเลข 945)

สถานที่สำหรับการละหมาดให้กับศพ

ส่งเสริมให้ทำการละหมาดให้กับศพในสถานที่ที่ได้จัดเตรียมไว้เพื่อการนั้นโดยเฉพาะ ซึ่งมันเป็นการดียิ่งกว่าที่สุด และอนุญาตให้ทำการละหมาดในมัสยิดได้ในบางครั้ง และผู้ใดที่พลาดจากการละหมาดในสถานที่ดังกล่าวให้ไปทำการละหมาด ณ หลุมฝังศพของเขาไม่ว่าจะเป็นในบริเวณกุบรูรหรือนอกบริเวณก็ได้ ส่วนศพที่ถูกฝังโดยที่ยังไม่ได้ทำการละหมาดให้นั้นให้ทำการละหมาดให้ ณ ที่หลุมฝังศพเช่นกัน

★ กรณีที่มีผู้เสียชีวิต และท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องและสามารถทำการละหมาดญะนาซะฮฺให้กับศพได้ พร้อมกับเป็นผู้ที่ได้รับการเชิญชวนให้ทำการละหมาดให้ แต่แล้วท่านพลาดจากการละหมาดดังกล่าว แน่แน่นอนว่าเป็นสิทธิของท่านที่จะทำการละหมาดให้กับศพ ณ หลุมฝังศพของเขาได้

หุก่มการละหมาดให้กับศพที่ขออิบ หรือผู้ตายที่ไม่ได้อยู่ต่อหน้า

ส่งเสริมให้ทำการละหมาดให้กับศพที่ขออิบ(ผู้ตายที่ไม่ได้อยู่ต่อหน้าและไม่สามารถไปละหมาดให้กับศพถึงพื้นที่เสียชีวิตของเขาได้) ซึ่งเสียชีวิตและยังไม่มีผู้ใดทำการละหมาดให้

عن أبي هريرة رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَعَى لِلنَّاسِ التَّجَاشِيَّ فِي الْيَوْمِ الَّذِي مَاتَ فِيهِ، فَخَرَجَ بِهِمْ إِلَى الْمُصَلَّى، وَكَثَّرَ أَرْبَعَ تَكْبِيرَاتٍ. متفق عليه

ความว่า “รายงานจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฮะฎียัลลอฮุอันฮุ ได้กล่าวว่า ครึ่งหนึ่งท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้พูดกล่าวไว้ว่าลัยแก่ อัน-นะญาซียฺ ให้ผู้คนฟัง ในวันที่เขาได้เสียชีวิตลง และได้ออกไปละหมาดกับพวกเขาในสถานที่ละหมาด และได้ทำการตักบิรสี่ครั้ง(ละหมาดญะนาซะฮฺขออิบ)” (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ บันทีกโดย อัล-บุคอรีฮฺ หมายเลข 1327 และ มุสลิม หมายเลข 951 จำนวนนี้เป็นของท่าน)

หุก่มว่าด้วยการรีบจัดการศพ

ส่งเสริมให้ดำเนินการจัดการกับศพที่เสียชีวิต และทำการละหมาดให้ พร้อมกับการพาไปยังสุสานแล้วทำการฝังศพอย่างรวดเร็ว

عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «أَسْرِعُوا بِالْجَنَازَةِ، فَإِنْ تَكُّ صَالِحَةٌ، فَخَيْرٌ تُقَدِّمُونَهَا إِلَيْهِ، وَإِنْ تَكُّ سَوَى ذَلِكَ، فَشَرٌّ تَضَعُونَهُ عَنْ رِقَابِكُمْ». متفق عليه

ความว่า รายงานจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฮะฎียัลลอฮุอันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า “พวกเจ้าจงรีบเร่งในการจัดการกับศพ เนื่องจากหากศพดังกล่าวเป็นผู้ที่มีคุณธรรม ดังนั้น การดังกล่าวนั้นเป็นสิ่งที่ดีซึ่งพวกเจ้าจะได้มอบให้กับเขา(หมายถึงให้เขาได้พบกับผลตอบแทนที่ดีของเขาในญูรูเร็วขึ้น) และหากมิได้เป็นเช่นนั้น(หมายถึงถ้าเขาเป็นคนเลว) แน่แน่นอนว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดีที่พวกท่านจะแบกเขาอยู่บนต้นคอของพวกท่าน” (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ บันทีกโดยอัล-บุคอรีฮฺ หมายเลข 1315 จำนวนนี้เป็นของท่าน และมุสลิม หมายเลข 944)

★ ถ้าหากว่ามีผู้หญิงได้มาร่วมเป็นสักขีให้กับศพ ณ ที่ละหมาดญะนาซะฮฺ ก็ให้นางละหมาดให้กับศพพร้อมๆ กับผู้ชายด้วย และนางจะได้รับผลบุญเหมือนกับผู้ชายในการละหมาดญะนาซะฮฺและการกล่าวตะอูซียะฮฺ(แสดงความเสียใจและปลอบโยนญาติของผู้ตาย)

ช่วงเวลาที่ห้ามทำการฝังศพหรือทำการละหมาดให้กับศพ

عن عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: ثَلَاثُ سَاعَاتٍ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَنْهَانَا أَنْ نُصَلِّيَ فِيهِنَّ، أَوْ أَنْ نَقْبُرَ فِيهِنَّ مَوْتَانَا: حِينَ تَطْلُعُ الشَّمْسُ بَارِغَةً حَتَّى تَرْتَفِعَ، وَحِينَ يَقُومُ قَائِمُ الظُّهَيْرَةِ حَتَّى تَمِيلَ الشَّمْسُ، وَحِينَ تَضَيِّفُ الشَّمْسُ لِلْغُرُوبِ حَتَّى تَغْرُبَ». أخرجه مسلم

ความว่า รายงานจาก อุกบะฮฺ บิน อามิร อัล-ญุฮะนีญ์ กล่าวว่า “สามเวลาที่ท่านรอซูลุลลอฮฺ คือลัลลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ห้ามมิให้พวกเราทำการละหมาดหรือทำการฝังศพบรรดาผู้เสียชีวิตของพวกเขา นั่นคือ ช่วงเวลาที่พระอาทิตย์กำลังโผล่ขึ้นจากแผ่นดิน จนกว่ามันจะสูงโด่งขึ้น และช่วงเวลาที่มันอยู่ใจกลางท้องฟ้าเวลาเที่ยงวัน จนกว่ามันจะคล้อยลง และช่วงเวลาที่มันกำลังจะตกดิน จนกว่ามันได้ลับขอบฟ้าไปแล้ว” (บันทึกโดย มุสลิม หมายเลข 831)